№ 37. Piątek 14. Lutego 1862. Rok wydania 52.

Z Dodatkami kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 4 zł.; miesięcznie 1 zł. 40 cent. Z pocztą: kwartalnie 5 zł.; miesięcznie 1 zł. 75 c. w. a.

GAZETA LWOWSKA.

Insercya w półkolumnie, drukiem garmont, 7 centów od wiersza. — Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

Monarchya Austryacka.

Rzecz urzędowa.

We wsi *Sułukowie*, w obwodzie stryjskim, założona została regularna gr. kat. szkoła parafialna dla gmin Sułukowa i Jakubowa z następującem uposażeniem:

1) Na utrzymanie nauczyciela, który ma oraz pełnić służbę diaka, zapewniły rzeczone gminy w równych połowach roczną kwotę 105 zł. w. a. w gotówce i 16 niższo-austr. mierzyc owsa.

2) Na polepszenie tej dotacyi obowiązały się rzeczone gminy odstąpić nauczycielowi dwa ogrody objętości 3 morgów z rocznym dochodem 12 zł. 60 c. w. a. na wieczny użytek, a mianowicie gmina Sułuków ogród objętości 2 morgów, a gmina Jakubów ogród objętości 1 morga.

3) Dla umieszczenia szkoły i pomieszkania nauczyciela wystawiły rzeczone gminy jeszcze w roku 1858 w Sułukowie budynek szkolny, a teraz obowiązały się zaopatrywać go w potrzebne porządki szkolne i równie jak sam budynek utrzymywać je zawsze w dobrym stanie, jako też pełnić kolejno potrzebną przy szkole usługę.

4) Na opał lokalu szkolnego przyzwoliło c. k. ministeryum finansów dekretem z 18. paźdz. 1861 l. 34197 rocznie 6 niższo-austr. sągów drzewa z lasów kameralnego państwa Doliny z kniei Rachińskiej pod warunkiem, ażeby należące do tej szkoły gminy wynagradzały koszta zrębania drzewa i własnym kosztem odstawiały je do szkoły.

5) Ponieważ nauczyciel szkolny w Sułukowie będzie pełnić zarazem służbę diaka, tedy pobierać będzie także połączone z tą służbą wynagrodzenie obliczone na 10 zł. w. a. rocznie.

C. k. Namiestnictwo uważa za miły obowiązek, podać udowodnioną temi ofiarami troskliwość o poparcie oświaty między ludem wiejskim z wyrazem należytego uznania do wiadomości powszechnej.

Telegramy.

Tryest, 11. lutego. Według doniesień bankierskich gazety tryestyńskiej pożyczka francuska zawartą została na sumę 4 milionów funtów szterlingów u Baringa na trzy lub sześć miesięcy według woli pożyczającego; jako zastaw złożono renty francuskie 3% licząc je po 60%, a zatem 11% niżej kursu dziennego. Prócz procentu 4% rocznie, Baring pobiera ½% komisowego dla siebie. Tomasz Baring i Hottinger są pełnomocnikami Foulda.

Turyn, 11. lutego. Dzisiejsza *Opinione* zwraca uwagę na niebezpieczeństwo, które z przyczyny teraźniejszych demonstracyi ruchowi narodowemu i wszystkim wielkim interesom państwa zagraża. W Genui demonstracya zaczęła się od objawów niechęci przeciw kardynałowi Antonellemu, a skończyła się wołaniem: Chcemy mieć Mazziniego w ojczyźnie, chociaż rząd przed dwoma dniami zaprotestował przeciw zamiarowi przywołania Mazziniego do ojczyzny. Takie demonstracye świadczą widocznie o zamiarze i charakterze burzycieli i nie mogą być obojętne dla rządu i kraju.

Turyn, 11. lutego. W rozmaitych miastach włoskich odbyły się znowu demonstracye jako objaw niechęci ku Papieżowi.

Trzebinia, 11. lutego. Antoni Dakovich, wojewoda w Grahowie, wystąpił z pod panowania Czernogóry i połączył się z innymi zbuntowanymi rajami, których liczba powiększyła się do 5000 ludzi.

Kattaro, 9. lutego. (Spóźnione przez zepsucie telegrafu). Dnia 3go b. m. nastąpiły dwie utarczki pod górnem i dolnem Sestani. Turcy stracili 50 ludzi. Liczba poległych Montenegrynów nie wiadoma. Będzie tam wyprawione liczne wojsko tureckie; w Carnitzy i Skotzy znajduje się 3000 Montenegrynów.

Mostar, 10. lutego. Około 500 Montenegrynów usiłowało napaść d. 6. b. m. na Klobuk. Mały garnizon turecki przyprawił ich o stratę 4 poległych i kilku rannych.

Przegląd polityczny.

Lwów, 14. lutego. Izba panów na posiedzeniu z dn. 10. b. m. na wniosek hr. Hartig delegowała wydział swój do porozumienia się z wydziałem izby deputowanych, względem ostatecznej redakcyi artykułu 16go ustawy gminnej. Następnie przystąpiła do obrad nad projektem do prawa o uregulowaniu kompetencyi władz sądowych i policyjnych i przyjęła tytuł I. i §. 1 projektu rządowego.

W izbie deputowanych ciągły się dalej narady nad projektem do prawa względem uzupełnienia kodexu karnego i kodexu wojskowego. W ciągu tych narad uchwalono większością głosów wykreślenie §. 5 przez wydział proponowanego i przyjęcie §. 6 w redakcyi przez tenże wydział ułożonej. Następnie przyszły pod obrady §§. 21. i 22. ustawy drukowej i po żwawej dyskusyi, której szczegóły w właściwej rubryce podajemy, izba większością głosów zgodnie z wnioskiem wydziału uchwaliła wykreślenie obydwu paragrafów w mowie będących.

W izbie niższej parlamentu angielskiego były interpelacye o uwięzienie przez rząd unii amerykańskiej poddanego angielskiego, o sprzyjanie sprawie separatystów i szpiegostwo podejrzanego. Lord Russel oświadczył, że osoba w mowie będąca na wdanie się lorda Lyons, posła angielskiego w Washingtonie, uwolnioną została. Zresztą uwaga publiczna w Anglii zwraca się głównie ku wystawie, która w początku maja otwartą być ma. Spodziewają się, że równie świetnie wypadnie, jak wystawa w r. 1852. Fabrykanci i przemysłowcy francuscy sadzą się na świetne przystrojenie tej części gmachu, która na wystawę wyrobów francuskich przeznaczoną została. Nawet rząd unii amerykańskiej zgłosił się pomimo wrzącej wojny domowej o wyznaczenie miejsca na wyroby amerykańskie. Snać unia spodziewa się pokonać wkrótce korsarzy południowych Stanów, żeglugę amerykańską niepokojących.

Wiadomości przez Nowy York nadeszłe niepomyślnie wróżą o rezultacie wyprawy do Mexyku. Według tych wiadomości wszystkie warstwy ludności mexykańskiej nieprzyjaznym przejęte są duchem przeciwko całej wyprawie. Wszakże w doniesieniach tych z północnej Ameryki nadesłanych, przebija usposobienie Amerykanów, niechętnem patrzących okiem na wdanie się Europy w sprawy nowego świata.

Rzeczpospolita peruańska, poważniona od dawna z rządem hiszpańskim, ofiarowała pomoc swą obecnemu rządowi mexykańskiemu, a raczej prezydentowi Juarez, w odparciu zaczepki mocarstw europejskich.

Ciało prawodawcze francuskie przy rozprawach nad konwersyą renty, dało dowód zupełnej uległości rządowi cesarskiemu. Jest ono powolnem narzędziem władzy, i kontrola spraw skarbowych, przez niego sprawowana, żadnego nie ma znaczenia.

Stronnictwo ruchu we Włoszech zdaje się znów podnosić głowę. Idzie mu głównie o wysunięcie Francuzów z Rzymu, o pokonanie dwulicowej polityki francuskiej. Wtym celu urządziło manifestacye w kilku miastach toskańskich, mające potępić świecką władzę Ojca świętego. Posądzają rząd piemoncki, a mianowicie ministra Ricasolego o podniecanie tych objawów, chociaż się tego wypiera. Wieści o wyjeździe Garibaldego z Caprery znów zupełnie ucichły.

W Neapolu i Sycylii ciągłe wzburzenie umysłów, ciągłe zaburzenia. Nieszczęśliwe te kraje jęczą pod despotyzmem piemonckim, niezdolnym wszakże do przytłumienia powstania, które ciągle głowę podnosi. Również niepomyślnie dla Piemontu brzmią wiadomości z opanowanych prowincyi państwa papieskiego. Ludność tych prowincyi, która pod rządem papieskim poboru do wojska wcale nie znała, chroni się teraz tłumnie na pozostałe terytoryum rzymskie przed piemoncką rekrutacyą.

W Nowym Yorku wielka panuje radość z powodu odniesionego zwycięstwa pod Sommerset nad separatystami. Wszakże zwycięstwo to nie było krwawem, w porównaniu z bitwami w Europie staczanemi. Kilka set zabitych i rannych z obu stron padło ofiarą walki. Zdaje się, że wojska separatystowskie po stracie dowódcy, który zginął w bitwie, nie dotrzymały placu i poszły w rozsypkę.

Z Indyi wschodnich donoszą, że schwytano pewnego Indyanina, który ma być owym Nena Sahibem, znanym z srogości i okrucieństw na rodzinach angielskich w czasie powstania w r. 1857 popełnionych.

Sprawy krajowe.

(Posiedzenie izby panów z 10. lutego.)

Zagaił posiedzenie o godzinie 11¾ prezydujący książę Karol Auersperg.

Na ławie ministrów pp. hrabia Rechberg i baron Mecsery.

Fzm. hrabia Khevenhüller usprawiedliwia swoją nieobecność dłuższą słabością; hrabia Salm uprasza o dłuższy urlop, a hrabia *Alfred Potocki* o czterotygodniowy.

Następnie odczytano wysokiej izbie dwie noty Jego Excel. ministra stanu. Pierwsza oznajmia zgon dziedzicznego członka wys. izby Gustawa Joachima księcia Lamberga, a w drugiej uwiadamia minister wysoką izbę o mianowaniu nowych trzynastu radców państwa, a mianowicie pięciu dziedzicznych a ośmiu dożywotnich (których nazwiska podane były wczoraj w części urzędowej naszego dziennika.)

Potem odczytana została izbie nota prezydenta izby deputowanych z propozycyą, ażeby połączyły się wydziały obudwu izb do spólnej narady dla porozumienia się co do artykułu 16go ustawy gminnej.

Hrabia *Hartig* zaleca w formie naglącego wniosku przyjęcie tej propozycyi i radzi oraz pomnożyć polityczną komisyę wysokiej izby na 18 członków, a zatem wybrać jeszcze 11 nowych członków.

Izba przyjmuje ten wniosek, pomijając nagłość jego 42 głosami z 54 i przystępuje do wyboru 11 członków z zawieszeniem posiedzenia.

Po sprawdzeniu skrutynium wyborów przyszło pod obradę sprawozdanie komisyi jurydycznej o wniosku hrab. Leona Thuna względem uregulowania kompetencyi władz sądowych i politycznych. Komisya oświadczyła się za odrzuceniem tego wniosku.

Po krótkiej debacie jeneralnej, w której zabierali głos: wnioskodawca hr. *Leon Thun* oświadczając, że odwołuje w całości swój wniosek, a baron *Krauss* i minister policyi baron *Mecsery*, popierając wniosek komisyi, przystąpiła izba do rozpraw specyalnych i przyjęła większością głosów tytuł i §. 1 rządowego projektu odnośnej ustawy.

Przy §. 2 wnosi *prezydent*, ażeby pojedyncze punkta, w których wyliczone są rozmaite przestępstwa, zachować do późniejszej dyskusyi, a wprzód przewotować całą ustawę; przeciwnie zaś proponuje hr. *Leon Thun*, ażeby izba głosowała wprzódy nad spisem przestępstw, zawartym w paragrafie 2gim.

Izba przyjmuje wniosek hr. Leona Thuna większością głosów.

Ponieważ paragraf ten jest bardzo obszerny, radzi prezydent zamknąć już posiedzenie i odroczyć dalsze obrady do jutra. Większość zgadza się na to i prezydent zamyka posiedzenie o godzinie 1. minucie 50 w południe.

(Posiedzenie izby deputowanych z dnia 10. lutego.)

Po odczytaniu reskryptu, zawiadomiającego izbę, iż Najjaśn. Pan raczył udzielić hrabiemu Althan godności dziedzicznego radcy państwa, wystąpił dr. Mühlfeld z następującą interpelacyą: czyli i kiedy ministerstwo stanu zamyśla znieść dotąd obowiązujące prawa pod względem wykonywania nauczycielstwa ludowego, jako przeciwne zasadzie równouprawnienia religijnego?

Obecny pan minister stanu oświadczył, iż odpowiedź na tę interpelacyę na jednem z najbliższych posiedzeń udzielona będzie.

Następnie po załatwieniu kilku próśb o udzielenie urlopów, rozdzielono pomiędzy członków wniosek dep. Mörtla tej osnowy: „Wykonywanie adwokatury jest wolne. Izba wybiera wydział z 15 członków złożony i poleci mu wypracowanie regulaminu dla adwokatury."

Po zawiadomieniu przez prezesa, iż w kancelaryi izby przyjmują się dary dla ofiar ostatniego wylewu wód, i po skompletowaniu wydziału do porozumienia się z izbą panów pod względem niektórych spornych punktów w prawie gminnem, izba przystąpiła do dalszego ciągu rozpraw nad ustawą względem dopełnienia kodexu karnego i wojskowego, w której p. minister Lasser w zabranym głosie wniósł, ażeby postępowanie karne w niektórych przypadkach, a mianowicie tam, gdzie idzie o obrazę honoru członków rady państwa i sejmów krajowych, urzędników cywilnych i osób wojskowych w wykonywaniu swych obowiązków, świadków i znawców — z urzędu wytoczone zostało.

Dep. Herbst wnosi, ażeby wniosek ten do druku oddany został i dopiero po wydrukowaniu pod rozwagę wzięty był, na co się izba zgodziła.

Sprawozdawca wydziału dep. Waser broni art. 5 projektu wydziału, oznaczającego kiedy czyn jaki jako publiczny uważany być ma.

Jego Exc. p. minister Lasser znajduje oznaczenia te zbytecznemi, gdyż takowe już poprzedniemi paragrafami objęte zostały.

Zabrali jeszcze głos w tym przedmiocie dep. Brinz, sprawozdawca, i p. minister Lasser, poczem izba zgodziła się na wypuszczenie §. 5.

Nad art. 6 o kupnie i przedaży głosów wyborczych, fałszowaniu rezultatów wyborów i ich ukaraniu mówili: sprawozdawca dep. Mühlfeld, Taschek, zaś radca sekcyjny Rizy za przyjęciem projektu rządowego. Przy wotowaniu pp. ministrowie głosowali za wnioskiem wydziału, który przyjęty został.

Według porządku dziennego przyszły następnie pod obrady §§. 21., 22. i 23. projektowanego przez rząd prawa drukowego. Dep. Waser, sprawozdawca wydziału wnosi wykreślenie §§. 21. i 22. i proponuje zarazem odmienną redakcyę dla §. 23.

J. E. minister stanu zaprzecza pojęcie wydziałów, jakoby czyn jaki o tyle tylko był karygodny, o ile staje się namacalną obrazą prawa, i stawia jako przykład wiele przypadków, które są karygodnemi, chociaż nie mają tej cechy. Za wnioskiem wydziału mówią pp. Mühlfeld i Herbst, poczem dep. Antoni Ryger wniósł, ażeby §§. 21. i 22. poruczone zostały wydziałowi dla powtórnego zgłębienia, w którym to celu wydział dziewięcioma członkami zwiększony być ma. Wniosek ten jednak nie został poparty. Z innym znowu wnioskiem wystąpił deputow. Weidele, który wprawdzie znalazł poparcie, lecz przy głosowaniu upadł.

Następnie dep. Kuranda wystąpił za wnioskiem wydziału, a to z tego powodu, iż §. 22. głównie ma na celu ochronienie sędziego od wpływu, jaki pociski przez prasę miotane, na moralne usposobienie jego wywierać mogą. Mowca przywiódł na przykład członków parlamentu, na których także rozumowania dzienników i stronnictw pewne wpływy wywieraćby mogły. Obawa ta jednak jest płonna, nikt bowiem nie zmienia swego zdania z powodu jakiegoś artykułu dziennikarskiego, a sędzia poprzestać może na tej samej obronie swojego zdania, jaką ma każdy członek parlamentu.

Po zabraniu głosu przez J. E. ministra stanu dowodzącego, że w takim stanie prawodawstwa, w którym rząd zrzeka się wszelkich środków prewencyjnych naprzeciwko prasie drukarskiej, wiele czynów, którym poprzednio na drodze prewencyjnej zapobiedz było można, stają się przekroczeniami, i pod rozpoznanie sądowe oddane być winny — po przemówieniu się dep. Wasera, występującego jako sprawozdawca w obronie wniosku wydziału, tudzież dep. Mühlfelda, Klaudego i Wajdele izba przystąpiła do głosowania, w skutek którego §§. 21. i 22. projektu rządowego wykreślone zostały.

Poczem posiedzenie zamknięte i do środy odroczone zostało. Na porządku dziennym stoją następujące przedmioty, a mianowicie: Wybór nowych sekretarzy, pierwszy odczyt projektu do zaprowadzenia kodexu handlowego niemieckiego, pierwszy odczyt wniosku dep. Mörtla o wolnej praktyce adwokackiej i dalszy ciąg dzisiejszej rozprawy.

Anglia.

Londyn, 9. lutego. (Rozporządzenie podczas wystawy.) Rząd pozwolił odstawić dwie kompanie inżynierów do gmachu wystawy, gdzie mają pomagać przy rozpakowaniu i porządkowaniu przedmiotów nadesłanych. To samo uczyniono w roku 1851. Kompanie inżynierów odpowiedziały naówczas wszelkim wymaganiom. Tą razą mają na wystawie pełnić służbę aż do jej zamknięcia. Ministeryum wojny ma czuwać, aby wybrano najzdolniejszych i najpewniejszych ludzi.

(Rozprawy parlamentu z dnia 7. lutego.) Na posiedzeniu izby wyższej Earl Derby pyta prezydenta rady tajnej, czy rząd ma zamiar uczynić wniosek względem użycia sumy w kwocie 27.000 funt. sztr. subskrybowanej na pomnik dla księcia Alberta. Earl Granville obiecuje dać odpowiedź w poniedziałek. Earl Carnarvon zwraca uwagę izby, że jeden z poddanych kanadyjskich został z rozkazu rządu unii aresztowany, uwięziony i znieważony. Earl Russell oświadcza, że pan Shaver, poddany angielski, był istotnie wiele tygodni więziony w twierdzy Lafayette i w innem jeszcze więzieniu amerykańskiem. Dnia 29. października pisał on do lorda Lyons, ten więc czynił panu Seward przedstawienia, na które minister amerykański odpowiedział dnia 15. listopada, że z początku uważał pana Shaver za obywatela Stanów zjednoczonych, i w tem mniemaniu domagał się od niego, by poprzysiągł posłuszeństwo; ale chociaż nie można do tego przymuszać poddanego angielskiego, nie dał rozkazu wypuścić więźnia na wolność, ponieważ pan Shaver jest obwiniony, że broni Stanom skonfederowanym dostarczał, a po prawdzie był szpiegiem ich rządu. Podano mu następnie inne warunki, a mianowicie, że przez czas wojny nie będzie podróżował do Stanów południowych. I ten warunek odrzucił, mimo tego został później wypuszczonym. Pan Seward przyznaje sobie prawo więzić każdego bez względu, czy on jest obywatelem Stanów zjednoczonych, czy cudzoziemcem, a to jeśli nie z własnego pełnomocnictwa, to za przyzwoleniem prezydenta. Zdaniem prawników amerykańskich w nadzwyczajnych okolicznościach, jak teraźniejsza, prezydentowi przysługuje takie prawo. Rząd angielski wniósł do rządu amerykańskiego zażalenie z przyczyny wydarzenia, które pana Shaver spotkało. Nie sprzeciwia się przedłożeniu korespondencyi.

W izbie niższej Gregory nadmienia o blokadzie amerykańskich portów południowych, i twierdzi, że blokada ta istnieje tylko na papierze; zarazem oświadcza, że wniesie wkrótce ten przedmiot. Bentinck mówi, że cieszy go to, co mowca poprzedni zapowiedział, i dodaje, że gdyby się zdanie jego potwierdziło, natenczas uznanie blokady ze strony Anglii byłoby naruszeniem zasady nieinterwencyi.

Francya.

Paryż, 9go lutego. (Rozprawy w izbach.) Rozprawy nad projektem konwersyi renty przedwczoraj rozpoczęte, wczoraj już zamknięte zostały. Prawo przyjęte będzie ogromną większością głosów, zaledwie kilkanaście będzie wotów przeciwnych. Większość ciała prawodawczego była z góry zdecydowana przystać na wszystko. Co rząd zaproponuje pomimo wyrzutów, jakie jej Cesarz robił, iż kontrola jej rzeczy skarbowych jest tylko pozorna.

Dodamy jeszcze, że w ciągu rozpraw przedwczorajszych wystąpowali pp. Darimon i Königswarter z zarzutami przeciwko projektowi, na które pp. Bartholony i Vuitry imieniem rządu odpowiedzieli. W końcu przemówił dep. Picard tak ostro przeciwko projektowi, iż ogólne rozprawy nie mogły być zamknięte dla zostawienia rządowi sposobności odparcia czynionych projektowi zarzutów.

(Wiadomości bieżące.) Marszałek Pelissier odpłynął do Algieru na pokładzie parostatku „Christoph Colomb". — Konferencya S. Wincentego a Paulo w Limoux rozwiązaną została na rozkaz prefekta departamentu Aude. — Arcybiskup z Tours i biskup z Angers udali się temi dniami do Rzymu. — Akademia miała dziś trudne posiedzenie. Na porządku dziennym był obiór następcy Scribego, lecz trzy skrutynia jedno po drugiem następując, nie dały pożądanego rezultatu, i postanowiono odroczyć wybór do dwóch miesięcy. — Liczba wojska francuskiego w dniu 10. stycznia do Vera Cruz przybyłego wynosi 2600 ludzi. Sztandary trzech mocarstw wywieszono na murach Vera Cruz i na warowni San Juan d' Ulloa. Sztandar francuski zawieszono we środku, angielski po prawej, a hiszpański po lewej stronie. Cały korpus expedycyjny francuski do Mexyku przeznaczony znajduje się teraz na pełnem morzu. Okręt liniowy „Fontenoy" i parowiec „Finisterre" opuściły

Oran dnia 4go b. m. mając wojsko na pokładzie, ostatnie zaś statki przewozowe wypłynęły z Tulonu dnia 5go b. m.

(Pożyczka.) Angielskie dzienniki zajmowały się mocno pożyczką, którą Francya, jak mówiono, w Londynie zaciąga dla wspierania operacyi finansowej p. Foulda. *Times* i *Morning Chronicle* zawierały nawet szczegóły i warunki pożyczki. Teraz *Monitor* wyraźnie zaprzeczył, ażeby rząd francuski pożyczkę jaką zaciągać miał, i *Independance belge* dodaje, że to nie rząd, lecz bank francuski pożyczkę zaciągnął. Według innego podania nie bank to pieniędzy sobie pożyczył, lecz spółka kapitalistów francuskich, chcących zakupić na giełdzie wszystkie renty 4½ i 3% w tej nadziei, że unifikacya długu francuskiego kurs renty znacznie podniesie.

(Dekreta cesarskie.) Dekret cesarski z dnia 5go b. m. stanowi, że spółki handlowe, przemysłowe i finansowe, które pozyskały zatwierdzenie w państwie papieskiem, we Francyi uznane i do czynności właściwych przypuszczone będą stosownie do praw cesarstwa. Inny dekret cesarski poddaje statki kanadyjskie przy naturalizacyi ich we Francyi pod warunki traktatu handlowego francusko-angielskiego i belgijskiego. Trzeci dekret otwiera komory celne Armentiéres w departamencie du Nord i Givet w departamencie Ardennes dla machin w całości i w częściach osobnych.

(Wiadomości bieżące.) P. Baudon, były prezes centralnego komitetu stowarzyszenia S. Wincentego, kazał teraz obdzielić wszystkich senatorów broszurą, odnoszącą się do zarządu tegoż stowarzyszenia. — P. Troplong był wczoraj w Tuileryach dla zakomunikowania Cesarzowi projektu do adresu przez siebie zredagowanego. — Pułkownik Franconnière, adjutant księcia Napoleona, powrócił już z Turynu. Na życzenie Cesarza p. Thouvenel dawać będzie wielki bal dnia 12. lutego w hotelu spraw zagranicznych. Wyszedł z druku 9. tom korespondencyi Napoleona I., i zawiera wiele zajmujących szczegółów. Odnosi się on do epoki z dnia 24go września 1803 do 29. września 1804 roku, i doszedł już do liczby 8065.

Włochy.

Turyn, 8. lutego. (Rozprawy w parlamencie.) Na dzisiejszem posiedzeniu izby deputowanych zażądał Gallenza wyjaśnienia względem morderstwa na osobie podróżującego Anglika popełnionego. Baron Ricasoli odpowiedział, że zbrodnia ta istotnie popełnioną została. Z urzędowych dochodzeń okazuje się, że władze wszystkie powinność swoją uczyniły. Rząd zamierza wydać dla portu w Liwurnie taki sam regulamin jak w Genui.

Do gazety kolońskiej piszą z Turynu: Partya ruchu znów głowę podnosić zaczyna, i w kółkach rządowych obawiają się zaburzeń. Myślano nawet o tem, ażeby od parlamentu zażądać prawnej autoryzacyi do wystąpienia przeciwko komitetowi genueńskiemu, lecz myśl tę zaniechano, podwojono tylko środki ostrożności. Komitet zakupił znaczną ilość amunicyi i broni, i mówią nawet, że część tych zapasów do Sycylii, część na brzegi morza adryatyckiego wysłał.

Niemce.

Kassel, 4. lutego. (Projekt konwencyi z Austryą.) Do dziennika *Z. f. N.* piszą z Kassel: „Mówią tu w kółkach dobrze zawiadomionych, że już od niejakiegoś czasu poczynił elektor heski kroki, by zawrzeć z Austryą konwencyę wojskową, z czem łączą także projektowane przymierze czterech Królów i plan wciągnięcia do niego także obudwu Hessyi i Wielkiego księstwa Nassawskiego.

Frankfurt n. M., 7. lutego. (Posiedzenie sejmu związkowego.) Na posiedzeniu sejmu związkowego z d. 6. lutego nastąpiło głosowanie nad wnioskami wydziału do zaprowadzenia jednostajnego prawodawstwa wyznaczonego. Wnioski te były następujące: 1) Chociaż zaprowadzenie w całych Niemczech jednostajnego prawa karnego i cywilnego bardzo byłoby pożądanem, to jednak na teraz ograniczać się wypada na zaprowadzeniu tej jednostajności w niektórych tylko części prawa cywilnego i w postępowaniu sądowem w sprawach cywilnych, dla tego wydział wnosi, 2) ażeby wysadzona została komisya do wypracowania projektu procedury cywilnej dla wszystkich państw związkowych z siedliskiem w Hanowerze; 3) ażeby wyznaczoną została podobnaż komisya z siedliskiem w Dreznie do wypracowania projektu wspólnego prawa o długach i zobowiązaniach prawnych; 4) ażeby wezwać rządy niemieckie za pośrednictwem właściwych posłów związkowych do oświadczenia w przeciągu sześciu tygodni, czyli do komisyi takowych zechcą na własny koszt delegować uczonych prawników, i do orzeczenia zarazem, czyli się zgadzają na czas i miejsce, w których wysadzone komisye zebrać się mają. Większość głosów przyjęła powyższe wnioski. Prusy odnosząc się do opinii swej w dniu 12. sierpnia 1861 r. złożonej, głosowały przeciwko przyjęciu, a wraz z niemi niektóre inne państwa.

Saskie ministeryum spraw wewnętrznych ogłosiło rozporządzenie, według którego zniesione zostały dotychczasowe ograniczenia przy wprowadzaniu do kraju świń węgierskich. Ograniczenia zaś pod względem wprowadzania do Saxonii bydła rogatego z Austryi pozostają w swej mocy.

Rosya.

Petersburg, 4. lut. (Ogłoszenie budżetu.) *Pszczoła północna* pisze: Od pewnego czasu coraz więcej rozszerzyła się pogłoska, że budżet dochodów i wydatków będzie podany do publicznej wiadomości; wszystkie klasy całego społeczeństwa z największą niecierpliwością oczekiwały na spełnienie tego wielkiego narodowego wydarzenia. Nie zawiodły się oczekiwania. Dn. 4. (16.) stycznia najwyższe rozporządzenie względem ogłoszenia budżetu państwa zostało podpisane. Wkrótce więc budżet będzie wydrukowany. Wszyscy patryoci, wszyscy prawdziwi przyjaciele postępu z radością dowiadują się o tem. Od ogłoszenia regulaminu z 19. lutego (3. marca) 1861 żaden krok rządowy nie był w opinii publicznej przyjęty z większem współczuciem i większą radością, jak to nowe rozporządzenie.

Ameryka.

Nowy Jork, 21. stycznia. (Szczegóły bitwy pod Somerset.) O bitwie pod Somerset dzienniki tutejsze podają telegram Louisville z 20. stycznia: Skonfederowani żwawo od wojsk związkowych ścigani, pospiesznie uciekają do szańców swoich pod Mill Spring. Jenerał Thomas ścigał buntowników d. 19. aż do ich oszańcowań 16 mil oddalonych od jego obozu, i zastał je już opuszczone. W ręce nasze wpadły wszystkie działa, zapasy kwatermistrza, namioty, konie i wozy, które buntownicy zostawili. Na Cumberland udali się do szańców swoich pod Mill Spring. W potyczce dn. 18. padło na placu 275 buntowników częścią zabitych częścią ranionych, między nimi jenerałowie Zollikoffer i Balie Peyton, których zwłoki na polu bitwy znaleziono. 10 pułk Indiana stracił 75 ludzi w poległych i rannych. Inne straty wojsk związkowych nie są jeszcze wiadome.

Dzienniki nowojorskie podają następującą depeszę z Washingtonu z 20. stycznia: Rząd otrzymał dziś wieczorem depeszę, która potwierdza wiadomość o świetnem zwycięstwie w Kentucky. Demonstracya w Kentucky jest początkiem wielkiej wyprawy, a skutkiem jej będzie ciągłe posuwanie się naprzód, poki bunt nie zostanie przytłumionym. Buntownicy z wschodniego Kentucky wygnani, wielka armia jenerała Buell ma otwartą drogę do Ost-Tennessee, gdzie wkrótce połączy się z naszem wojskiem przybywającem z nad wybrzeży. Doniesienia z Kentucky sprawiły wielką radość w Nowym Yorku.

(Doniesienia z Mexyku.) Z Veracruz pod d. 5. stycznia donoszą, że z 21 prowincyi, rzeczpospolitę mexykańską składadających, ośmnaście gotowe są przyjąć projekt Almontego. Proponuje on utworzyć liberalny rząd monarchiczny.

W obec sytuacyi kraju, pisze *Patrie*, wszystkie miasta będą pewnie za tym projektem głosować, jeżeli tylko trzy sprzymierzone mocarstwa przyrzekną ludności proklamacyą, że jej wolę szanować będą.

Według poźniejszego doniesienia z Veracruz z d. 8. stycznia, zaraz po przybyciu admirała Jurien de la Graviere odbyła się rada wojenna, na której taką proklamacyę uchwalono.

Azya.

Bombaj, 13. stycznia. (Doniesienia z Indyi wschodnich) Rząd w Bombaju ustanowił komisyę, która ma zbadać zwyczaje Persów, uznawane w Indyach wschodnich za ustawy, i rozstrzygnąć pytanie, czy do uregulowania stosunków tej sekty religijnej potrzeba specyalnych ustaw.

Powstanie Bihlów w Kandeiszy wzmaga się i musiano wzmocnić wojska tamtejsze.

Coraz bardziej utwierdza się przekonanie, że uwięziony w Kerraczi Indyanin jest Nana Sahib z Bithuru.

Zwyczajny stan wojsk europejskich w Indyach wschodnich wynosi 71.000 ludzi wszelkiej broni; teraz jednak stoi tam 82.000 ludzi, a oprócz tego utrzymuje jeszcze rząd z dochodów indyjskich przeszło 13.000 ludzi w zakładach wojskowych w Angli.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 12. lutego 1862.

Pora	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan powietrza wilgotnego	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
7. god. zrana	323.54	— 9.0	91.9	południowy sl.	pochmurno
2. god. po poł.	322.44	— 3.6	86.0	polud.-zach. „	„
10. god. wiecz.	322.46	— 4.4	90.2	zachodni mi.	śnieg

Wysokość śniegu 10‴.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 13. lutego.

Hotel rosyjski: PP. Wolski Kaj., z Spytkowiec. — Krukowiecki Alex., z Kopienia. — Hr. Krasicki Michał, z Liska. — Korytko Sew., z Suchodółu. —

Hotel europejski: Hr. Komarnicki Karol, z Złoczowa. — Jabłonowski Wład., z Tartakowa. — Müller Lud., z Pomanki hetmańskiej. — Dunajewski Edw., z Krulicza.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 13. lutego.

PP. Wiśniewski Tad., do Krystynopla. — Męciński Fr., do Huty zielonej. — Jordan Teofil, do Nowosiółek. — Łodński Stan., do Nahorzec. — Łodyński Hier., do Miłatyna. — Szymanowski Maur., do Słocina. — Hr. Jabłonowski Lud., do Nastasowa. — Wasilewski Wojc., do Polanki. — Berezowski Henr., do Wodnik. — Bogusz Grac., do Dusanowa.

TEATR.

Dziś na scenie polskiej na dochód p. Kalicińskiego: „**Chłop**“, obraz dramatyczny w 3 aktach po raz piérwszy, i „**Marya Leszczyńska**“, komedya historyczna w 1 akcie z francuskiego.

Telegrafowany kurs wiedeński papierów i weksli.

Dnia 13. lutego.

Z pożyczki narod. po 5% za 100 złr. 84.35. Metaliki po 5% za 100 zł. 70.60; po 4½% za 100 zł. —.—; po 4% za 100 zł. —.—. Obligacye indemnizacyjne: Niższej Austryi po 5% za 100 zł. —.—; Węgier —.—. Galicyi —.—; Bukowiny —.—; Akcye Banku narodowego sztuka 834.—; Instytutu kredytowego dla handlu i przemysłu 202.40; niższo-austr. towarzystwa eskomtowego —.—.

Listy zastawne. Galic. instyt. kred. po 4% za 100 zł. —.—.

Wexlowy. Za 100 zł. południowo niemieckiej waluty —.—. — Lipsk za 100 talarów —.—. Londyn za 10 funtów szterl. 137 10. Medyolan za 100 zł. waluty austryack. —.—. Paryż za 100 fr. —.—.

Kurs złota. Dukaty ces. mennicze 6.50. dukaty ces. pełnej wagi —.—. korony —.—, półkorony —.—. Srebro 135.85.

Kurs lwowski.

Dnia 13. lutego.

		gotówką zł.	gotówką c.	towarem zł.	towarem c.
Dukat holenderski	wal. austr.	6	43	6	48
Dukat cesarski	„ „	6	45	6	50
Półimperyał zł. rosyjski	„ „	11	15	11	30
Rubel srebrny rosyjski	„ „	2	14	2	17
Talar pruski	„ „	2	5	2	7
Polski kurant i pięciozłotówka	„ „	—	—	—	—
Galicyj. listy zastawne w. a. za 100 zł.	bez kuponów	79	50	80	30
„ „ „ m. k. za 100 zł.	bez kuponów	83	50	84	25
Akcye gal. kol. żelaz. Karola Ludwika	bez kuponów	194	88	197	50
Galicyjskie obligacye indemnizacyjne	bez kuponów	69	50	70	25
5% Pożyczka narodowa	bez kuponów	83	40	84	33

Kurs giełdy wiedeńskiej.

Dnia 11. lutego.

1. Dług publiczny.

A. Państwa.	pien.	towar.
W austr. wał. po 5%	65 30	65.50
Z pożyczki narod. z proc. od stycznia do lipca po 5%	84.70	84 90
Z pożyczki narod. z proc. od kwiet. do paźd. po 5%	85.—	85.20
Z r. 1851, ser. B. po 5%	— —	—.—
Metaliki po 5%	70 25	70 50
Metaliki z proc. od maja do listopada po 5%	70 50	70 75
dtto. „ 4½%	63.—	63 50
dtto. „ 4%	55.—	55 50
dtto. „ 3%	41 25	41 75
dtto. „ 2½%	36.—	38.—
dtto. „ 1%	14 —	14 25
Przez. do wylos. z r. 1839	140.50	141.50
„ „ „ 1854	91 50	92.—
„ „ „ 1860	92.—	92 25
Przeznaczone do losowan. z r. 1860 po 100 zł.	96 50	97.—
Renty Como po 42 lir. aus.	16.50	17.—
Wylos. obl. dawn. długu państ. po 5%	68.50	69.—
„ „ „ „ 4½%	60 —	61 —
„ „ „ „ 4%	53.—	53.50
Przez. do los. obl. daw. długu państ. z proc. w kraju „ 3½%	46.—	47.—
„ „ „ 3%	—.—	46.—
„ „ „ 2½%	44 —	44.50
„ „ „ 2¼%	—.—	39.—
„ „ „ 2%	34.50	35.—
„ „ „ 1¾%	—.—	30.50
dtto. z procent za granicą „ 5%	63 50	69 —
„ „ „ 4½%	60 —	61.—
„ „ „ 4%	53.—	53.50
B. Krajów koronnych		
Obligacye indemn. po 5% za 100 zł.: Niższej Austryi	88.50	89.50
Wyż. Aust. i Salb.	87.—	87.50
Czech	90.—	90 50
Morawii	88.50	89.—
Szląska	87.50	88.—
Styryi	88.—	88.50
Tyrolu	96.—	97.—
Kar., Krainy. i Wyb.	87.50	88.50
Węgier	71 50	72 25
Obl. ind. po 5 proc. za 100 zł.: Ban. Tem., Kroacyi i Sławonii	73.—	73 50
Galicyi	70.50	71 —
Siedmiogr. i Bukow.	68 75	69.50
Lom. wen. poż. z r. 1850	—.—	—.—
Wen. pożyczka z r. 1859	97.—	98 —
Dług Tyrolu, Salcburga, Krainy po 5%	68.50	69.—
„ 4%	53.—	53.50
„ 3½%	46.—	47.—
„ 3%	38.—	38.50
„ 2½%	32.—	32.50
„ 2%	25.—	25.50
„ 1¾%	21.50	22.—

2. Stan oblig. domestykaln.

	pien.	towar.
po 3% za 100 zł.	16.—	17.—
„ 2½% za 100 zł.	14.—	15.—
„ 2¼% za 100 zł.	12.—	13.—
„ 2% za 100 zł.	11.—	12.—
„ 1¾% za 100 zł.	10.—	11.—

3. Akcye.

	pien.	towar.
Banku nar.	845.—	848.—
Inst. kred. dla handlu po 200 zł. w. a.	201 80	202.—
Niż.-austr. tow. eskomt. po 500 zł.	632 —	633.—
Półn. kol. po 1000 zł. m. k.	2149.—	2151.—
Tow. kolei żel. państwa po 200 zł. m. k. czyli 500 fr.	279.50	280.—
Kol. Ces. Elżbiety po 200 zł.	159.—	160.—
Połud.-półn.-niem. kolei kom. po 200 zł. m. k.	129 50	130.—
Kolei Cisy po 200 zł. m. k. po 140 zł. (70%) wpłaty	147.—	147.—
Połud. kolei państ., lomb.-wen. i central.-włoskiej kolei żel. po 200 zł. w. a. czyli 500 fr. z wpłatą 180 zł. (90%)	274 —	276.—
Kol. Kar. Lud. po 200 zł. m. k. z wpł. po 160 zł. (80%)	196 —	195.50
Kol. Preszb. Tyrn. I. emis. po 200 zł. m. k.	23.—	25.—
dtto. II. emis. po 200 zł. m. k.	73.—	75.—
Kolej Bustehradzka po 500 zł. m. k.	710.—	720.—
Kolej Aussig.-Ciepl. po 200 zł. m. k.	160.—	165.—
Kol. Bern. Ross. po 200 zł. dtto. z pierwszeństwem po 200 zł. m. k.	—.—	200.—
Kol. Grac.-Köfl. i Tow. górn. po 200 zł. w. a.	153.—	155.—
Austr. towarz. żegl. par. po 500 zł. m. k.	442.—	444.—
Lloyda w Tryeście po 500 zł. m. k.	230.—	232.—
Mostu łańc. w Peszcie po 500 zł. m. k.	395.—	400.—
Tow. młyna par. w Wied. po 500 zł. m. k.	400.—	402.—
Powsz. austr. Tow. gaz. po 250 zł. m. k.	195.—	200.—

4. Listy zastawne.

	pien.	towar.
Banku narodowego w mon. kon. 6let. po 5%	103 —	103 25
10 „ 5%	97 50	98 —
przeznacz. do los. po 5%	91 25	91.50
Banku narodowego w wal. austr. na 12 m. 5% za 100 zł.	—.—	—.—
przez. do los. po 5%	86.75	87 —
Gal. Tow. kred. po 4%	78.—	78.50

5. Obligacye z prawem pierwszeństwa.

	pien.	towar.
Kolej Elżbiety po 5% za 100 zł. m. k.	97.25	97.75
detto detto w srebrze uproc. za 100 zł. w. a.	101 90	102 10
Tow. austr. kol. państwa po 500 fr.	147.50	148 —
Kol. półn. po 100 zł. m. k.	97 25	97 75
Kol. Lomb. wen. po 500 fr.	137 50	138.—
Kol. Gloggn. za 100 zł.	80.50	81.50
Tow. żeg. par. na Dun. za 100 zł. m. k.	95.75	96.—
Lloyda za 100 zł.	90.—	92.—

6. Losy.

	pien.	towar.
Inst. kred. dla handlu po 100 zł. w. a.	125 75	126 —
Tow. żeg. par. na Dun. po 100 zł. m. k.	100.—	100.50
Pożycz. Trye. po 100 zł. w. a.	126.—	127.—
Pożycz. miasta Budy po 40 zł. w. a.	37.—	37.50
Esterhazego po 40 zł. m. k.	100 —	100 50
Salma „ 40 „ „	39 50	40.—
Palfiego „ 40 „ „	39 —	39.50
Clarego „ 40 „ „	36 75	37.—
St. Genois „ 40 „ „	36.50	37 —
Windischgrätza 20 zł. „	21.25	21.75
Waldsteina 20 „ „	24.50	25.—
Keglevicha 10 „ „	16.50	17.—

Weksle.

(Na 3 miesiące.)

	pien.	towar.
Amsterdam za 100 zł. hol.	115.—	115 25
Augsburg za 100 zł. w. p.-n.	115 40	115 50
Berlin za 100 tal.	—.—	—.—
Wrocław za 100 tal.	— —	— —
Frankfurt za 100 zł. w. p.-n.	115 60	115 80
Genua za 100 lir. piem.	— —	—.—
Hamburg za 100 M. B.	101 90	102 —
Lipsk za 100 tal.	202 50	202 50
Liwurna za 100 lir. tosk.	—.—	— —
Londyn za 10 ft. szt.	136 65	136 75
Lugdun za 100 fr.	—.—	—.—
Medyolan za 100 zł. w. a.	53 90	53 90
Marsylia za 100 fr.	—.—	— —
Paryż za 100 fr.	54 10	54.20
Praga za 100 zł. w. a.	—.—	—.—
Tryest za 100 zł. w. a.	—.—	—.—
Wenecya za 100 zł. w. a.	—.—	—.—
(31 dni po ukazaniu.)		
Bukareszt za 100 piast. woł.	—.—	—.—
Konstantynopol za 100 piast. tur.		—.—

Kurs złota.

	pien.	towar.
Dukaty ces. men.	6 48	6.49
dtto. pełnej wagi	6 47	6.48
Korona	18 85	18.90
20frankówka	10 91	10.93
Rosyjski impery.	11.15	11.18
Talar związkowy	2.03½	2.04
Srebro	135 75	136.—
Kurs koreny w k. kasach	13 zł. 50 c.	

KRONIKA.

Siedmnasta lista składek z wykupna kart uwalniających od powinszowań Nowego Roku 1862.

Panowie: Franciszek Tomanek senior 1 zł., Józefa Max 40 c., Antonina Ozwad 20 c., Mahl 50 c., S. Frey 30 c., S. Rucker 40 c., Józef Neumann 1 zł. 50 c., Ludwika Kokocińska 20 c., M. K. 10 c., Wencel Steinbauer 10 c., Serwatowska 2 zł., Brosta 1 zł., Niesiołowski 1 zł., JWny ks. Arcybiskup Wierzchlejski 20 zł., ks. Seweryn Morawski kanclerz kons. 1 zł., ks. Andrzej Ostrawski proboszcz kapituły 6 zł., ks. Antoni Manastyrski kustosz kapituły Lwowskiej 5 zł., księża kanonicy: J. Gałdecki 5 zł., Józef Szeligowski 5 zł., M. Hirschler 5 zł., Mosing 5 zł. ks. Henryk Pertak proboszcz 1 zł., ks. Romanowski 50 c., ks. Łukasz Solecki prof. teologii 1 zł., ks. Formaniosz Michał proboszcz 1 zł., ks. Krasowski Jan proboszcz 1 zł. ks. Kuczkowski Szymon proboszcz 1 zł., kooperator przy kościele Ś. Antoniego 1 zł., ks. Padlewski Michał wikary katedralny 1 zł., ks. Mosler prowincyał Bernardynów 1 zł., konwent OO. Dominikanów 1 zł., Tadeusz Wiszniowiecki 1 zł., Marya Berger 1 zł., Marek Jan kasyer 1 zł., Jan Mańkowski 70 c., spadkobiercy Albertyże 1 zł., Józef Senatowicz 30 c., Józef Gawlikowski 1 zł., Decykiewicz 1 zł., Czajkowski 20 c., Ad. Mańkowski 2 zł., Karol Schubuth 2 zł., Karolina Schubuth 1 zł., Joanna Nitarska 50 c. Piotr Wasilewski 2 zł., Gedalie Russmann 50 c. L. Bóg... 1 zł., N. Margosches 50 c., Franciszek Omeis radca apel 2 zł., Wagenhuber dyrektor drukarni rządowej 1 zł., M. Lorenz 40 c., Fryderyk Kerka radca nam 1 zł., F. Smidowicz nadkomisarz policyi 50., H. Szwedzicki 50 c., Czerkawska 1 zł., suma 92 zł. 30 c., do tego lista 16ta 1119 zł. 83 c. — Razem 1212 zł. 13 c.

(Rozboje w Stambule.) W ostatnich dniach zeszłego miesiąca była stolica turecka widownią kilku zuchwałych rozbojów. W Złotym Rogu w pobliżu władzy portowej napadli korsarze trzy statki i zrabowali je zupełnie po zaciętej walce z załogą, przyczem używali rozmaitej broni siecznej i palnej; a chociaż walka trwała dość długo, nikt nie przybył w pomoc napadniętym i rozbójnicy uwieźli zdobycz swoją bez przeszkody. W pobliżu nowych cmentarzów powyżej Pery zakłócili znowu spokojność publiczną Kroaci stoczeniem formalnej bitwy, przyczem padło do 80 strzałów pistoletowych, i tylko z wielką trudnością zdołała siła zbrojna powściągnąć walczących. W tej walce poległ szef Kroatów w Konstantynopolu, a z obu stron było kilku ranionych. W tym samym czasie schwytała policya całą bandę złodziei, złożoną z 14 chłopców od siedmiu do dziesięciu lat wieku, która przez dłuższy czas prowadziła swoje rzemiosło. Pokazało się że także szanowni ojcowie tych młodych łotrzyków siedzą w więzieniu za kradzież. Nauka nieidzie w las — powiada przysłowie stare.

(Nawrócenie żydów.) W Lipsku zwraca teraz uwagę na siebie niejaki pastor Becker z Królewca, który zdaje się być szefem stowarzyszenia misyonarskiego ku nawracaniu żydów. Już dawniej upraszał on władzę, by mu dozwolono podczas mszy świętej miewać publiczne nauki dla nawracania żydów, których przebywa tu bardzo wiele; ale rząd na wniosek władzy miejskiej odmówił pozwolenia. Pan Becker jednak niedał się tem odstraszyć i prowadzi dalej swoje dzieło z wielką gorliwością, a jedno z pism kościelnych podało już kilka artykułów o jego czynnościach. Dotąd jednakże były wszelkie usiłowania jego bezowocne, gdyż jak donosi lipski dziennik „Tageblatt“ niepowiodło mu się uzyskać ani jednego prozelity.

Główny Redaktor *M. Szrzeniawa Sartyni.* Z c. k. galic. drukarni rządowej.